

**Školní vzdělávací program pro zájmové vzdělávání -
Školní družina při ZŠ a MŠ Kožlí**

Č. j.: ZSKO 289/2022

**KROK ZA KROKEM
CELÝM ROKEM**

Vytvořila Eliška Baštová 2022

Identifikační údaje

Název školského zařízení:

Základní škola a mateřská škola Kožlí

Adresa školského zařízení:

582 93 Kožlí 2

IČ: 70993017

IZO: 117000078

Rozhodnutí o zařazení do školského rejstříku č.j. KUJI 69420/2006 s účinností od 1.10.2006

Ředitel školy:

Mgr. Iva Hanzlíková Gabrielová

Kontakty:

e-mail: zskozli@centrum.cz

Webové stránky:

<https://www.zskozli.cz/>

Zřizovatel:

Obec Kožlí, 582 93 Kožlí 156

Platnost od 1. 9. 2022

Charakteristika ŠD

Školní družina (ŠD) je zřízena podle zákona č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon) a řídí se podle vyhlášky MŠMT č. 74/2005 Sb. o zájmovém vzdělávání. Je přednostně určena pro žáky prvního stupně základní školy.

Školní družina zajišťuje výchovnou, vzdělávací a zájmovou činnost mimo vyučování a je zcela samostatnou oblastí výchovně vzdělávací činnosti, která se řídí specifickými požadavky a pravidly pedagogiky volného času. ŠD tvoří mezistupeň mezi výukou ve škole a výchovou v rodině, není pokračováním školního vyučování.

Hlavním posláním ŠD je smysluplné využití volného času, zabezpečení zájmové činnosti, rekreace a odpočinku účastníků.

ŠD je důležitý výchovný partner rodiny a školy

ŠD plní vzdělávací cíle, rozvíjí specifické nadání dětí

ŠD pomáhá dětem překonávat jejich hendikepy

ŠD má důležitou roli v prevenci rizikového chování

ŠD rozvíjí člověka v osobních i sociálních oblastech

Východiska

Zákon č. 561/2004 Sb.

Zákon č. 563/2004 Sb.

Vyhláška č. 27/2016 Sb.

Vyhláška č. 74/2005 Sb.

Nařízení vlády č. 75/2005 Sb.

RVP ZV, ŠVP ZŠ Kožlí

Školní družina v Kožlí

Naše školní družina je součástí malotřídní základní školy, umístěné v klidné části obce Kožlí. Malá kapacita školy (40 žáků) a tedy i menší počet účastníků ve školní družině umožňuje individuální přístup a zároveň vytváří známé a téměř rodinné prostředí. Účastníci školní družiny se dobře znají, pomáhají si a více si prohlubují přátelské vztahy napříč všemi ročníky. Kapacita ŠD je 40 účastníků. Snahou ŠD je i upevňovat a zlepšovat vztahy mezi školou a rodinou a prohlubovat spolupráci s rodiči.

Ve spolupráci se ZŠ a MŠ se ŠD zapojuje do akcí pořádaných pro rodiče a lidi z celé obce. Úzce spolupracuje s rodiči prostřednictvím třídních schůzek, konzultacemi s rodiči, spoluúčastí na školních projektech, vytvářením vlastních projektů a akcí, zapojováním se do dalších projektů. ŠD navazuje spolupráci i s organizacemi v blízkém okolí.

Zásady a cíle zájmového vzdělávání

Vzdělávání ve školní družině se řídí zásadami:

- rovný přístup
- zohledňování vzdělávacích potřeb
- vzájemná úcta, respekt, solidarita, důstojnost, snášenlivost
- svobodné šíření poznatků
- zdokonalování procesu vzdělávání

Vzdělávání ve školní družině sleduje cíle:

- rozvoj osobnosti člověka, který bude vybaven poznatky a dovednostmi, mravními hodnotami pro osobní a občanský život, pro výkon povolání nebo pracovní činnosti
- získání všeobecného vzdělání
- pochopení a uplatňování zásad demokracie
- pochopení a uplatňování rovnosti
- utváření vědomí národní a státní příslušnosti
- poznání evropských i světových hodnot a tradic vedoucích k respektujícímu soužití na národní i mezinárodní úrovni
- získání a uplatňování znalostí o životním prostředí, vytvářet kladný vztah k přírodě, učit se ji chránit
- získání a uplatňování znalostí o bezpečnosti a ochraně zdraví
- získání poznatků a podpory ke zdravému životnímu stylu
- umění smysluplného využívání volného času
- prevence rizikového chování

Mezi další cíle základního vzdělávání (činnost ŠD navazuje na RVP ZV) patří:

- Umožnit účastníkům osvojit si strategie učení a motivovat je pro celoživotní učení.
- Podněcovat účastníky k tvořivému myšlení, logickému uvažování a řešení problémů
- Vést účastníky k všestranné, účinné a otevřené komunikaci.
- Rozvíjet u účastníků schopnost spolupráce a respekt k práci ostatních.
- Vést účastníky k úspěchu a k respektu úspěchu ostatních.
- Příprava účastníků na to, aby se projevovali jako svébytné, svobodné a zodpovědné osoby, uplatňovali svá práva a své povinnosti.
- Vytvářet u účastníků potřebu projevovat pozitivní city v chování, jednání a v prožívání.
- Rozvíjet u účastníků vnímavost a citlivé vztahy k lidem, přírodě, prostředí.
- Učit účastníky aktivně rozvíjet a chránit fyzické, duševní a sociální zdraví a být za ně odpovědný.
- Vést účastníky k toleranci, ohleduplnosti k jiným lidem, jejich kulturám a duchovním hodnotám.
- Učit účastníky žít s ostatními.
- Umožnit účastníkům prožívání radostných chvil, pocitu jistoty a bezpečí.
- Vytvářet prostor pro odpočinek účastníků a relaxaci.
- Nabízet různorodé činnosti s individuálním přístupem k jednotlivým účastníkům.

Délka a časový plán vzdělávání

ŠVP pro ŠD je tvořeno na dobu docházky účastníka do školní družiny – na dobu jednoho vzdělávacího cyklu. Vychází z forem vzdělávání.

Po dobu prázdnin a školního volna se činnost ŠD přerušuje.

Provoz ŠD je daný ředitelem školy organizačním rozpisem na daný školní rok.

Časový plán vzdělávání vychází z délky a forem vzdělávání (pravidelná činnost, příležitostná činnost, odpočinková činnost, příprava na vyučování, spontánní aktivity, individuální práce).

Plán činností je rozdělen do tematických celků s flexibilní časovou dotací.

Evaluační činnosti probíhají v zájmovém vzdělávání pravidelně a to na několika úrovních:

1) Vnitřní evaluační procesy

a) na individuální úrovni – každý vychovatel si průběžně hodnotí vlastní práci a snaží se o sebereflexi činnosti. Pravidelně se vzdělává a hledá nové metody práce, které by vedly ke kvalitnějším výsledkům.

b) na úrovni vedení školy – ředitelka školy hodnotí výchovně vzdělávací práci a naplňování cílů na základě svých zjištění. K tomu obvykle dochází průběžně, popřípadě na pedagogických radách.

2) Vnější evaluační procesy – zpětná vazba získávaná od účastníků, od rodičů, od ČŠI.

Nejčastějšími hodnotícími kritérii bývá:

- podmínky činnosti
- organizování činností
- činnost a působení vychovatele
- stav materiálních podmínek
- zajištění bezpečnosti a ochrany zdraví

Formy vzdělávání

Zájmové vzdělávání se v naší ŠD uskutečňuje především těmito výchovně vzdělávacími činnostmi:

a) pravidelnou zájmovou, výchovnou, rekreační nebo vzdělávací činností, (zejména organizační aktivity zájmového vzdělávání, včetně přípravy na vyučování)

b) příležitostnou činností (výchovná, vzdělávací, zájmová a rekreační a tematická činnost organizovaná nepravidelně dle potřeb dětí a možnosti ŠD)

c) využitím otevřené nabídky spontánních činností, která rozvíjí samostatný projev a rozhodování účastníka zájmového vzdělávání

d) individuální práci, zejména vytvářením podmínek pro rozvoj nadání a zájmu účastníků

Formou vzdělávání je pravidelná denní docházka k zájmovému vzdělávání, pravidelná docházka, nepravidelná docházka a příležitostná.

Obsah vzdělání

ŠVP pro ŠD navazuje na RVP ZV a ŠVP ZŠ Kožlí Je sestaveno v souladu s platnými zákony a vyhláškami vydaných v souvislosti s organizací a provozem školních družin.

Vzdělávací oblasti:

- Člověk a jeho svět: Místo, kde žijeme, Lidé kolem nás, Lidé a čas, Rozmanitost přírody, Člověk a jeho zdraví
- Jazyk a jazyková komunikace
- Informační a komunikační technologie
- Umění a kultura

Do tohoto obsahu jsou zapojována **průřezová témata**:

- ⑩ Osobnostní a sociální výchova (OSV)
- ⑩ Výchova demokratického občana (VDO)
- ⑩ Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech (EGS)
- ⑩ Multikulturní výchova (MK)
- ⑩ Enviromentální výchova (EV)
- ⑩ Mediální výchova (MV)

Klíčové kompetence – souhrn vědomostí, dovedností, schopností, postojů a hodnot důležitých pro osobnostní rozvoj a uplatnění každého člena společnosti. V zájmovém vzdělávání je cílem vybavit účastníky souborem klíčových kompetencí na úrovni, která je pro ně dosažitelná.

1. *Kompetence k učení* (k touze se vzdělávat) – dokončí započatou práci, umí zhodnotit své výkony, poznává smysl učení, klade otázky a hledá odpovědi, získané vědomosti dává do souvislostí, vědomosti uplatňuje v praxi,...
2. *Kompetence k řešení problému* (poznat a vědět kde lze řešit) – dokáže vyřešit problém nebo dokáže požádat o pomoc druhého, nenechá se odradit případným nezdarem, hledá další řešení, umí hledat informace, využít svých znalostí, zkušeností a dovedností, chápe, že vyhýbání se řešení problému není řešení, dokáže obhájit a zhodnotit svá rozhodnutí,...
3. *Kompetence komunikativní* – souvisle se vyjadřuje, nebojí se vyjádřit svůj názor, naslouchá a respektuje názory jiných, dodržuje pravidla komunikace, dokáže vést dialog, vhodně argumentuje a obhajuje své názory, dokáže prezentovat sebe sama a svoji práci slovním projevem, využívá informační prostředky a technologie ke komunikaci,...
4. *Kompetence sociální a personální* – je odpovědný za své chování, dokáže se postavit proti nespravedlnosti, agresivitě a šikaně, dokáže si poradit nebo požádat o pomoc, je tolerantní k odlišnostem jiných a respektuje jejich odlišné zájmy, rozpozná vhodné a nevhodné chování, spolupracuje v kolektivu, umí jednat s dospělými i s vrstevníky,...
5. *Kompetence občanské* (je součástí ČR, demokracie) – uvědomuje si svá práva a povinnosti, chová se odpovědně k sobě i k druhým, dbá o své zdraví a bezpečnost, má upevněny hygienické návyky, vnímá krásu přírody, její nezbytnost a pečuje o ni, aktivně se zapojuje nebo zajímá o veřejně prospěšné aktivity, odhaduje rizika svého chování,...
6. *Kompetence pracovní* (dodržuje pracovní postupy, instrukce) – používá bezpečně pracovní pomůcky a vybavení, dokáže pracovat podle návodu a instrukcí, váží si práce své i práce ostatních, reaguje na požadavky druhých, dokáže pomoci, je ohleduplný k přírodě i k lidem kolem sebe, udržuje pořádek ve svých věcech i na svém pracovním místě, umí dokončit svou práci, zhodnotit ji a zhodnotit i práci druhých,...
7. *Kompetence digitální* – ovládá běžně používaná digitální zařízení, základní aplikace a služby, vyhledává posuzuje a sdílí získaná data, vytváří a upravuje digitální obsah, komunikuje prostřednictvím digitálních technologií, chápe jejich význam a zná rizika jejich používání, chrání se před negativním vlivem využívání těchto technologií, jedná vždy eticky,...

Kompetence k realizaci zájmové činnosti:

Účastník:

- 1) rozvíjí své zájmy a nadání.
- 2) je schopen realizovat zájmovou činnost na odborné úrovni odpovídající jeho věku i schopnostem.
- 3) vyjadřuje se přiměřeně a přesně v průběhu zájmové činnosti.
- 4) orientuje se v právní úpravě zájmové činnosti – zná základní pravidla a předpisy.
- 5) umí efektivně hospodařit s prostředky při realizaci zájmové činnosti.
- 6) dbá na bezpečnost a ochranu zdraví při realizaci zájmové činnosti.
- 7) umí spolupracovat při realizaci zájmové činnosti.

Odborné kompetence k aktivnímu využívání volného času:

Účastník:

- 1) umí rozlišit dobu pro plnění pracovních povinností, dobu pro plnění dalších povinností a volný čas.
- 2) dovede aktivně využívat volný čas.
- 3) umí plánovat, organizovat a řídit svůj volný čas.
- 4) umí posoudit vhodnost či nevhodnost komerčně nebo nekomerčně nabízené aktivity a umí říct NE na nevhodné aktivity.
- 5) má vytvořeny návyky k zdravému životnímu stylu, dokáže kompenzovat pracovní nasazení a stres vhodnými a přiměřenými aktivitami (např. vhodným způsobem odpočinku ve vhodný čas).
- 6) vyhledává a třídí informace vedoucí k výběru vhodných aktivit k seberealizaci dle osobních dispozic.
- 7) orientuje se v právní úpravě oblasti volného času, vyhledává příslušné právní předpisy a je schopen s nimi pracovat.
- 8) umí efektivně hospodařit s prostředky při aktivitách ve volném čase.
- 9) dbá na bezpečnost a ochranu zdraví při aktivitách ve volném čase.

VZDĚLÁVACÍ OBLAST	KLÍČOVÉ KOMPETENCE	KOMPETENCE K AKTIVNÍMU VYUŽÍVÁNÍ VOLNÉHO ČASU	KOMPETENCE K REALIZACI ZÁJMOVÉ ČINNOSTI	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
<i>Člověk a jeho svět</i>				
Místo, kde žijeme	1, 2, 3, 5, 6	1, 2, 4, 5, 6, 9	6, 3, 7	VDO, EGS, EV, MV
Lidé kolem nás	2, 3, 4	1, 2, 3, 4, 7, 9	1, 2, 3, 6, 7,	MV, EGS, OSV
Lidé a čas	5,3, 6	3, 6, 9	1, 2, 5, 6, 7	OSV, VDO, EGS, MK, EV, MV
Rozmanitost přírody	1, 2, 3, 6	2, 4, 5, 8, 9	1, 2, 3, 5, 6, 7	OSV, VDO, MK, EV, MV, EGS, MV
Člověk a jeho zdraví	1, 2, 3, 4, 5, 6, 7	1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9	1, 2, 4, 6, 7	OSV, EV, MV
<i>Jazyk a jazyková komunikace</i>	1, 2,3, 4, 6	4, 6, 7	1, 2, 3, 4, 7	OSV, EGS, VDO, MV
<i>Informační</i>	1, 2, 3, 4, 5, 7	1, 2, 3, 4, 5,6, 9	1, 2, 4, 6, 7	MK, EV, MV,

<i>a komunikační technologie</i>				EGS
<i>Umění a kultura</i>	1, 2, 3, 5, 6, 7	1, 2, 3, 4, 5, 6, 8, 9	1, 2, 4, 5, 6, 7	OSV, VDO, EGS, MK, EV, MV

TÉMATA - výstupy – obsah vzdělávání

MÍSTO KDE ŽIJEME – účastník se orientuje ve vesnici, kde navštěvuje školu, v jeho nejbližším okolí, zvládá cestu do školy (klíčové kompetence č. 1, 2) – *tematické vycházky do okolí školy, nedalekého města*

- zná důležité budovy a služby ve vesnici i v městě a zná jejich význam, váží si činnosti jiných (5, 3, 6) – *navštěvy kulturních a vzdělávacích zařízení, spolupráce s místními organizacemi i organizacemi ve městě (školu, složky IZS, knihovny, úřady, kulturní památky, SVČ, sociální zařízení, rozhovory, projekty*
- osvojuje si pravidla silničního provozu (2) – *didaktické hry, vycházky městem, hry a testy, výtvarná činnost, kvízy, četba s ponaučením, cyklistické/dopravní soutěže*

LIDÉ KOLEM NÁS - MEZILIDSKÉ VZTAHY – rozpoznává vhodné a nevhodné chování, utváří kladné vztahy k dospělým a k dětem, posiluje a obohacuje vzájemnou komunikaci, zvládá kultivovaný projev, chápe význam a podstatu tolerance, empatie, vzájemné úcty, osvojuje si základy slušného chování a společenského chování (2, 3, 4, 5) - *každodenní výchovné působení na účastníky, pozdrav, podání ruky, stolování seznamování, komunikace slovní i mimoslovní, naslouchání druhému, dramatická výchova, poslech a četba s ponaučením, vyprávění vlastních zážitků, rozbor, hodnocení, seznamovací a poznávací kolektivní hry, mediální orientace, besedy, tematické hry*

LIDÉ A ČAS – účastník poznává historii a tradice vesnice, města, regionu, státu (5) – *poslech, četba, vyprávění regionálních pohádek a pověstí, návštěva kulturních zařízení, slavní rodáci, besedy, vycházky a výlety za poznáním, historií a obyčeji, výtvarná a pracovní činnost*

- dodržuje a plánuje si pravidelný režim dne, využívá účelně svůj volný čas, vytváří si návyky na účelnou přípravu na vyučování a vyplňování volného času (1, 3, 4) – *hry, pravidelnost a rytmus činností v ŠD, možnost vypracování domácích úkolů (se souhlasem zák. zástupců), vyhledávání informací, denní režim*

ROZMANITOST PŘÍRODY – seznamuje se s rozmanitostí a proměnlivostí živé i neživé přírody (1, 2, 3, 6) – *vycházky a pobyty v přírodě, vyprávění, společná četba, soutěže, hádanky, křížovky, kvízy, výtvarná činnost, zapojení do projektů, pracovní činnost, prohlížení knih a časopisů, sledování videa, pozorování přírody, zásahů člověka, stavění domečků z přírodnin, sběr přírodnin a jejich využití ve výtvarných a pracovních činnostech, exkurze, poznávání rostlin, seznamování se s využíváním rostlin a jiných částí přírody, sledování vhodných tematických pořadů, využívání tematických technologicko-informačních aplikací a programů, soutěže, projekty, hry, stolní hry*

- rozlišuje znaky a zvláštnosti ročních období (1, 3) – *vycházky, pobyt v přírodě, pozorování přírody, pranostiky, básničky, písničky k tématu, sledování počasí a klimatických změn, soutěže, exkurze, hry, výtvarné a pracovní činnosti, zapojování do projektů, práce s literaturou*
- získává a upevňuje pozitivní vztah k přírodě (1, 3, 4) – *vycházky, pobyty v přírodě, četba a vyprávění, výtvarné, pracovní i hudební činnosti, hry, kvízy, soutěže, projekty*
- rozlišuje kladný a záporný vliv člověka na životní prostředí (1, 2, 4, 5) – *ukázky správných a špatných řešení v oblasti ekologie, třídění odpadu, besedy, exkurze, výstavy, výtvarné a pracovní činnosti, hry, soutěže*

ČLOVĚK A JEHO ZDRAVÍ, BEZPEČNÝ SVĚT - upevňuje, dodržuje a dále rozvíjí získané zdravé životní a hygienické návyky, duševní pohodu, sebeobsluhu, dodržuje dané postupy, dokáže minimalizovat rizika při různých činnostech (1, 2, 6) – *průběžná péče o osobní hygienu, úklid her, hraček a pomůcek, se kterými účastník pracuje, péče o své i svěřené věci, úprava pracovního místa, besedy*

– dokáže poskytnout pomoc podle svých možností nebo o ni požádá (2, 3, 5) – *četba pohádek a příběhů s ponaučením, dramatizace, tematické hry*

– ví, co je IZS, zná důležitá telefonní čísla, dokáže přivolat pomoc (1, 2, 3, 5, 6, 7) – *besedy, rozhovory, četba s ponaučením, tematické hry a soutěže, dramatizace, exkurze a spolupráce s IZS, výtvarné činnosti, kvízy, nácvik první pomoci*

– rozvíjí, utužuje a posiluje svou tělesnou zdatnost, odolnost a pohybové a manipulační dovednosti (3, 4) - *pravidelný pohyb na hřišti, na návsi, v tělocvičně, sportovní hry a soutěže, míčové hry, honičky, turistické vycházky, sportovní dráhy, různé sportovní aktivity v různých prostředích, sledování sportovních úspěchů našich sportovců, poznávání netradičních sportů*

– osvojuje si a používá sportovní chování (fair – play), spolupracuje ve skupině, respektuje názory druhých (3, 4) – *kolektivní sportovní hry, soutěže v družstvech, kolektivní hry, skupinové hry*

UMĚNÍ A KULTURA – účastník rozvíjí a prohlubuje estetické cítění, představivost a fantazii (6) – *malování, kreslení, modelování, výroba z různých materiálů, výtvarné soutěže, výzdoba školy, výroba drobných dáreků, kulis*

– získává kladný vztah k umění a kultuře (5) – *návštěvy kulturních a vzdělávacích zařízení, vyhledávání kulturního obsahu na internetu, využívání didaktických aplikací a výukových programů, sledování vhodných filmů a pořadů besedy a vyprávění o umělcích v různých uměleckých oborech, projekty, podílení se na výstavách, doprovodné programy kulturních zařízení*

– rozvíjí smysl pro rytmus a prostorové cítění, zvládá jednohlasý zpěv (3, 4) – *poslechy, hraní na orffovy nástroje, zpívání a tancování pro radost, nácvik tanečků a hudebního vystoupení, tematické hry, rytmické hry, relaxační techniky,*

– umělecky vyjadřuje svůj pocit, postoj – *výtvarné a pracovní činnosti, dramatizace, literární činnost, besedy, relaxační a meditační techniky,*

JAZYK A JAZYKOVÁ KOMUNIKACE - pečlivě vyslovuje a správně se vyjadřuje (3) – *dramatizace, básničky, vlastní vyprávění, rozhovory, rozpočítadla, jazykolamy, společenské hry, společná četba*

– rozvíjí své vyjadřovací schopnosti a dovednosti, rozšiřuje si slovní zásobu, využívá i nonverbální komunikační prostředky (1, 2, 3, 4, 7) – *čtení s porozuměním, rozhovory, vyprávění, diskuse, pantomima, divadelní představení, vlastní literární tvorba, přednes, společné čtení, hry se slovy, didaktické hry na digitálních IT, vystupování před ostatními, nácvik na veřejné vystoupení, práce s trémou, dechová cvičení, práce s literaturou, didaktické výukové programy, besedy, vystoupení*

INFORMAČNÍ A KOMUNIKAČNÍ TECHNOLOGIE – ovládá běžně používaná digitální zařízení, základní aplikace a služby vhodné pro daný věk, vytváří a upravuje digitální obsah, komunikuje prostřednictvím digitálních technologií, chápe jejich význam (1, 2, 3, 4, 5, 7) – *didaktické programy na tabletech/PC/mobilních telefonech, kreslicí a jiné programy*

- zná rizika používání IT, umí rizikům předcházet a ví, kde vyhledat pomoc, pokud se sám účastník nebo kamarád ocitne v nebezpečí, obětí kyberšikany, vydírání, sám jedná eticky (1, 2, 3, 4, 5, 7) – *besedy, projekty, rozhovory, osvětové činnosti v bezpečném chování na internetu a netiketě.*

Podmínky pro vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami

Respektujeme každého jako individualitu a snažíme se vytvořit přiměřený prostor pro jeho všestranný rozvoj. Při výběru činností v ŠD, při motivaci a hodnocení účastníků bude brán ohled na integraci těch, kteří mají speciální vzdělávací potřeby.

Škola již zaměstnává asistenta pedagoga a zároveň dochází k průběžnému prohlubování odborných znalostí u pedagogických pracovníků s ohledem na různá znevýhodnění účastníků vzdělávání.

Vytváření podmínek pro rozvoj mimořádně nadaných žáků se bude řešit individuálně, například pomocí doplňkových aktivit v oblasti jejich zájmů.

Pro vhodné podmínky pro vzdělávání účastníků se speciálními vzdělávacími potřebami družina disponuje přístupem k informačním technologiím, didaktickými pomůckami, školní knihovnou, speciálními pomůckami, společenskými hrami.

Organizace a vzdělávání se v ŠD řídí aktuální organizací vydanou pro daný školní rok.

Podmínky přijímání uchazečů a podmínky průběhu a ukončování zájmového vzdělávání

Činnost ŠD je určena přednostně pro žáky ZŠ a MŠ Kožlí. Kritériem pro přijetí je věk účastníků – přednostně mladší účastníci. O přijetí uchazeče rozhoduje ředitel.

Podmínkou přijetí k pravidelné činnosti ŠD je řádně vyplněná písemná přihláška (viz. příloha). Přihláška je platná vždy na jeden školní rok. Je stanovená platba za zájmové vzdělávání. Docházka končí řádným písemným odhlášením účastníka ze školní družiny nebo ukončením provozu ŠD v daném školním roce (o prázdninách a dnech školního volna se zpravidla provoz přerušuje).

Doklad o ukončení zájmového vzdělávání není vydáván.

Předčasné ukončení docházky do ŠD ze strany školy je možné při opakovaném porušování vnitřního řádu, za zákonem daných podmínek. Především se jedná o situace, kdy se účastník opakovaně neřídí pokyny pracovníků školy, ohrožuje ostatní účastníky zájmového vzdělávání a nekoná v součinnosti s požadavky uvedenými ve vnitřním řádu.

Materiální a prostorové podmínky

Zázemí ŠD je v budově základní školy. V roce 2018 byla škola znovu postavena a téměř kompletně nově vybavena. Hlavní místnost ŠD se nachází v prostorné podkrovní místnosti. Tato místnost je využívána na klidnější hry, rukodělné a výtvarné činnosti i odpočinek dětí. Je přiměřeně vybavená vhodným nábytkem - pohovkami, tabulí, školními lavicemi, židlemi, odkládacími policemi. V části místnosti je položen koberec. Účastníci zájmového vzdělávání tu mají k dispozici velké množství společenských a didaktických her, tablety, knihy, různé stavebnice, časopisy, hračky a různorodý materiál a potřeby k tvoření. Vybavení tříd umožňuje prostory přizpůsobovat jednotlivým činnostem. Tak vznikají místa pro odpočinek, pro studium, pro tvořivou činnost i pro spontánní činnosti. Družinová místnost je pravidelně udržovaná, přizpůsobená počtu i věku účastníků. Splňuje požadavky na bezpečnost, snadné udržování pořádku a čistoty, dostatek prostoru pro účastníky a jejich činnosti, splňuje estetické kritérium, a podporuje sociální kontakty a komunikaci účastníků i s ohledem na jejich další individuální potřeby. Pro případné druhé oddělení jsou k dispozici prostory třídy a nově vzniklá učebna.

Při svých aktivitách může ŠD využívat počítačovou učebnu, interaktivní tabuli, přehrávače a další vybavení a didaktické pomůcky stejně jako dílnu, chodby, kuchyňku, tělocvičnu.

Šatny jsou společné pro ŠD i ZŠ - chlapci a dívky zvlášť, dále sociální zařízení v patře i v přízemí budovy.

Školní družina je poměrně útulně zařízena, pravidelně udržovaná a každým rokem je snaha o její další zvelebování a přizpůsobování potřebám dětí, k čemuž přispívá i ochota pomoci od rodičů účastníků.

Výsledky činností účastníků ŠD je možné prezentovat jak v samotné družinové místnosti, tak i ve vstupní chodbě na nástěnce i na výstavách a akcích pořádaných školou.

Na oběd chodí účastníci školní družiny do jídelny v budově školy.

U školy je sportovní hřiště a velký prostor vhodný pro vyžití dětí. Po domluvě lze využít i hřiště u mateřské školy.

Umístění na vesnici umožňuje pořádat aktivity i v blízkém okolí obce - v lese, na loukách a tím podporovat zdravý pohyb účastníků na čerstvém vzduchu.

Další péče o materiální a prostorové podmínky sleduje doplňování a zlepšování materiálních podmínek zejména pro výtvarné, čtenářské, digitální a sportovní činnosti.

U materiálních podmínek se pravidelně kontroluje požadavek na bezpečnost, snadné udržování pořádku a čistoty. Dbá se na dostatek prostoru, přiměřené vybavení nábytkem, na splnění estetických kritérií a na materiální vybavení podporující sociální kontakty a komunikaci.

Personální podmínky

Pedagogický provoz školní družiny zajišťují vychovatelé na zkrácený pracovní úvazek. Pro práci vychovatelů jsou zde splněny kvalifikační podmínky. Vychovatelé se pravidelně zúčastňují dalšího vzdělávání zaměřeného především na prohlubování svých odborných znalostí a rozšiřování svých dovedností. Vzdělávání probíhá samostudiem, v akreditovaných kurzech a seminářích a účastí na dalších vzdělávacích programech.

Díky dobré komunikaci a spolupráci vychovatelů s dalšími pedagogickými pracovníky dochází k lepší propojenosti školního a zájmového vzdělávání, k jeho návaznosti a k využití dětmi nabytých znalostí.

Ekonomické podmínky

Jedním ze zdrojů financí je úplata za zájmové vzdělávání.

Úplata za účast na zájmovém vzdělávání ŠD - je stanovena ředitelkou školy podle platných předpisů. Podmínky úplaty se řídí §11 vyhlášky č. 74/2005 Sb. o zájmovém vzdělávání v platném znění. Udává se částka za jednoho účastníka ŠD - za jeden kalendářní měsíc, kdy je ŠD v provozu. Vybraná částka se stává součástí rozpočtu školy a je určena na obnovu a pořízení vhodného vybavení a pomůcek využívaných k zájmovému vzdělávání. Splatnost úplaty se řídí pokyny ředitele.

Pokud je účastník přijat v průběhu vzdělávání, platí první částku za měsíc, ve kterém byl přijat. Účastníkovi, který předčasně ukončí vzdělávání na základě řádného a písemného odhlášení, bude vrácena úplata za měsíce následující po tomto řádném odhlášení, kdy ŠD nebude už navštěvovat.

Mzdy pedagogických pracovníků zajištění provozu školského zařízení jsou hrazeny ze státního rozpočtu.

Náklady na provoz ŠD (teplo, světlo, el. energie) hradí zřizovatel.

Velice si vážíme každé spoluúčasti rodičů, firem, přátel školy a jsme vděční za materiální či finanční přispění.

Školní družina se může účastnit i projektů vyhlášených a financovaných jinými organizacemi.

Veškeré materiální vybavení pro jednotlivé činnosti ŠD a chod zařízení je zajištěno z výše uvedených finančních zdrojů. Pouze ve výjimečných případech samotnými účastníky (určitý materiál, doprava, vstupné na akce).

Podmínky bezpečnosti práce a ochrany zdraví

ŠD zajišťuje bezpečnost fyzickou, sociální a emocionální. Vytváří zázemí pro všestranný rozvoj účastníků a zároveň bezpečné prostředí, aby se v něm všichni cítili dobře. Její snahou je podporovat dobré vztahy nejen mezi účastníky samotnými, ale i mezi žáky a zaměstnanci školy, rodiči i s širokou veřejností.

Bezpečnost ve všech prostorách využívaných ŠD je zajištěna

- řádem ZŠ
- vnitřním řádem ŠD
- vnitřními řády specializovaných učeben
- průběžným poučováním účastníků o BOZ – v závislosti na konkrétních okolnostech

V dalších prostorách se účastníci zájmového vzdělávání řídí pokyny pedagogického pracovníka.

Podmínky pro hygienické a bezpečnostní působení jsou dány také:

- strukturou zaměstnání
- dbáním na vhodný stravovací a pitný režim,
- užíváním prostor podle platných norem – světlo, teplo, hluchost, čistota, větrání, velikost sedacího a pracovního nábytku, hygienické vybavení prostor
- používáním vhodných pomůcek
- ochranou účastníků před úrazy
- výrazným označením všech nebezpečných předmětů a částí využívaných prostor – vnitřní řády
- dostupností prostředků první pomoci - lékárničkou, která je pravidelně kontrolována a doplňovaná, kontaktů na lékaře

Psychosociální podmínky podporujeme

- příznivým sociálním klima – otevřeností v komunikaci, toleranci, empatii, spoluprací, vedením k pomoci druhému
- respektem k potřebám jedince a jeho osobním problémům
- činnostmi vycházejícími ze zájmů účastníků
- praktickými dovednostmi a praktickým využitím
- Věkovou přiměřeností a motivujícím hodnocením
- ochranou před patologickými jevy
- spoluúčastí účastníků na plánování činností, organizaci, hodnocení
- včasnou informovaností zákonných zástupců a žáků o činnostech účastníků i celé družiny

Dlouhodobá strategie a vize dalšího směřování školní družiny

S ohledem k současnému postupnému zvyšujícímu se počtu žáků naší školy je důležité pracovat na vzniku plnohodnotného druhého oddělení. Zajistit mu co nejlepší časové, prostorové, materiální i personální podmínky, které by podpořily kvalitu a motivovaly účastníky k pravidelné účasti na zájmovém vzdělávání.

Vzhledem k aktuálním trendům plně splňujeme požadavky na pohybové aktivity dětí, využívání venkovních aktivit, a zapojování enviromentálních činností. Stejně jako požadavek na podporu manuální zručnosti. Plánujeme nadále upevňovat a rozvíjet propojování formálního a neformálního vzdělávání a pokračovat v rozvíjení čtenářské gramotnosti.

V zájmu zkvalitnění výchovně vzdělávacích činností je vhodné podpořit vychovatele ve vzdělávání o informačních technologiích - v jejich praktickém využití při družinových činnostech.

Chceme pokračovat ve spolupráci se základní školou, mateřskou školou, zřizovatelem, místními organizacemi i organizacemi v nedalekém okolí (např. složky IZS, potravinová banka, knihovna, středisko volného času, sportovní organizace...). Pořádáme projektové dny, kulturní vystoupení, návštěvy kulturních zařízení a zajímavých míst, výlety do volnočasových zařízení, besedy s odborníky, účastníme se soutěží a jiné.

Organizováním akcí pro účastníky i jejich rodiče, umožněním rodičům nahlédnout a zapojit se do konkrétních činností školní družiny chceme i nadále podporovat vzájemné dobré vztahy, pozitivní klima a otevřený postoj zařízení k veřejnosti.

Další významné aktivity a činnosti školní družiny

Mezi naše pravidelné enviromentální aktivity patří dlouhodobé zapojení do programu Recyklohraní, kde se každoročně díky různým aktivitám umísťujeme na velmi dobrých výsledných pozicích mezi školami z celé republiky.

Díky účasti v projektu Šablony 2 naše družina úspěšně zorganizovala první ročník lampionového průvodu s doprovodným programem. V dalších letech pořádání akce v téměř nezměněné podobě převzalo vedení školy a na akci spolupracují všichni zaměstnanci ZŠ a MŠ Kožlí, zapojují se děti z MŠ a žáci ZŠ. Dnes je už lampionový průvod zažitou, oblíbenou tradicí pro širokou veřejnost.

Školní družina se zapojila do Programu Šablony 2 a výzvy OP JAK. Takovéto programy umožňují získat finance na netradiční činnosti družiny, na zapojení inovativních metod, k zajištění projektových dnů, finance k získávání zkušeností vychovatelů i k dalšímu vzdělávání pedagogických pracovníků.